

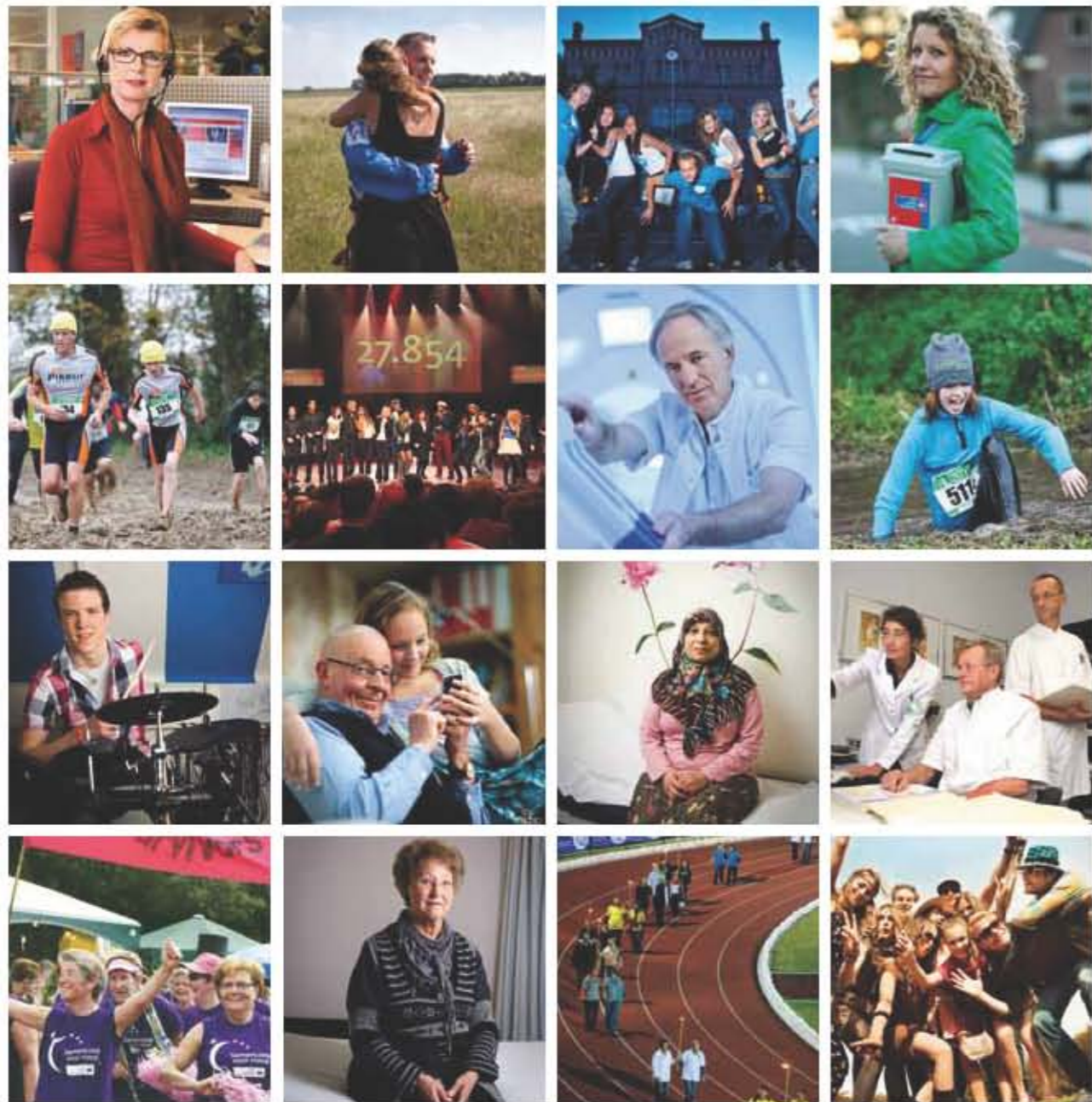
KWF Kankerbestrijding
werkt aan morgen

iedereen verdient een morgen

1 op de 3 personen krijgt kanker, dat is jaarlijks ruim 91 duizend mensen – ruim 47 duizend mannen, bijna 44 duizend vrouwen. Ruim 85 procent is ouder dan vijftig jaar. **Kanker is de belangrijkste doodsoorzaak in Nederland.** Per jaar overlijden er bijna 42 duizend mensen aan. **De gemiddelde overlevingskans stijgt.** In 1949 was 25 procent van de patiënten vijf jaar na de diagnose nog in leven. Nu is dat bijna 60 procent. Deze cijfers variëren sterk per kankersoort. **Borstkanker komt het meest voor:** bij ongeveer 13 duizend vrouwen jaarlijks. Ruim 75 procent is ouder dan vijftig jaar. **Ook mannen kunnen borstkanker krijgen.** De vijfjaarsoverleving voor borstkanker is 85 procent. **Dikkedarmkanker komt in aantallen op de tweede plaats: jaarlijks ruim 12 duizend nieuwe patiënten.** 80 procent is ouder dan zestig jaar. De vijfjaarsoverleving bij dikkedarmkanker is 60 procent. **Longkanker is verantwoordelijk voor de meeste doden – jaarlijks overlijden bijna 10 duizend mensen en komen er bijna 11 duizend nieuwe patiënten bij.** 90 procent van alle longkanker wordt veroorzaakt door roken. **Jaarlijks krijgen ruim 500 kinderen een vorm van kanker.** 75 procent van deze kinderen geneest.

We zijn er voor mensen die leven met kanker en hun naasten

Welkom

Michel Rudolphie, algemeen directeur KWF Kankerbestrijding

Mariëke heet ze, de vrouw die u toelacht op de omslag van deze brochure, terwijl ze met haar zoontje Tijl stoeit. Tien jaar geleden, ze was begin dertig, kreeg ze slecht nieuws: borstkanker. Een borstamputatie bleek noodzakelijk. Mariëke overleefde de ziekte. "Ik wilde vooral dóór", zegt ze zelf. In 2003 werd haar dochter Bente geboren en Tijl, haar zoontje, in 2006. "Zwanger raken was een mooie manier om de draad van het leven snel weer op te pakken en door te gaan met iets leuks: nieuw leven." Met Mariëke gaat het nu goed. "Ik heb vooral geleerd dat het leven niet maakbaar is", zegt ze. "Je hebt geen garanties in het leven, maar wél een toekomst." Om iedereen die met kanker te maken krijgt in Nederland die toekomst te kunnen bieden, werkt KWF Kankerbestrijding keihard aan meer en nog beter onderzoek. Om kanker zo snel mogelijk terug te dringen en onder controle te krijgen. Want iedereen verdient een morgen. Dat is waar wij voor staan. Hoe we dat doen, leest u in deze brochure.

Michel Rudolphie

KWF Kankerbestrijding financiert kankeronderzoek, geeft voorlichting en ondersteunt patiënten. Om dit mogelijk te maken werven we fondsen. De komende jaren zet KWF Kankerbestrijding zich bovendien speciaal in voor vier speerpunten.

Een rookvrij Nederland

Niet-roken is de beste manier om het risico op kanker te verkleinen. Als er in Nederland niet meer wordt gerookt, sterven op termijn 30 procent minder mensen aan kanker. We stimuleren via voorlichting en lobby dat het aantal niet-rokers stijgt en de rookvrije omgeving toeneemt. Strijden voor een rookvrij Nederland doen we onder andere samen met de Nederlandse Hartstichting en het Astmafonds.

Onderzoek snel naar de patiënt

De vele kennis die kankeronderzoek oplevert, wordt niet altijd snel genoeg doorvertaald naar behandelingen voor de patiënt. Om diverse redenen is de vertaalslag van laboratorium naar bed niet optimaal. Er zijn belemmeringen (onder andere regelgeving) en er is onvoldoende kennis over hoe de weg van lab naar bed het best afgelegd kan worden. Daarom gaat KWF Kankerbestrijding zich samen met onderzoekers inzetten om deze knelpunten op te lossen en zo de doorvertaling van kennis naar praktische versnellen.

KankerNL: digitaal & op maat

Informatievoorzieningen van KWF worden gemoderniseerd. Wegaan, onder de naam KankerNL, hoogwaardige internetdiensten ontwikkelen voor iedereen die geconfronteerd wordt met kanker. We bieden onze informatie op maat aan en maken het mogelijk dat mensen elkaar online ontmoeten. De kennis en ervaring van patiënten komt overzichtelijk en toegankelijk samen met die van professionals. KWF Kankerbestrijding werkt hierbij samen met de kankerpatiëntenorganisaties en hun koepel en met de Integrale Kankercentra.

Betere kankerzorg in Nederland

De kankerzorg in Nederland is gemiddeld goed. Er zijn echter relevante kwaliteitsverschillen tussen ziekenhuizen. Wij vinden dit onacceptabel. Patiënten hebben recht op de best mogelijke zorg en op betrouwbare informatie over de kwaliteit van hun behandeling. Wij zetten ons in om de kwaliteitsverschillen in de zorg te verminderen, onder andere doorte pleiten voor concentratie van complexe kankerzorg. We vragen speciale aandacht voor de positie van de oudere patiënten en voor goede psychosociale zorg voor kankerpatiënten.

Wij willen kanker zo snel mogelijk terugdringen en onder controle brengen

KWF Kankerbestrijding werd in 1949 opgericht, op initiatief van Koningin Wilhelmina. Haar kleindochter Koningin Beatrix is onze beschermvrouwe.

Onze missie
Kanker zo snel mogelijk terugdringen en onder controle brengen. We zijn ervoor mensen die leven met kanker en de mensen die met hen samenleven.

Ons doel
Minder kanker, meer genezing en een betere kwaliteit van leven voor kankerpatiënten.

Onze visie

Wetenschappelijk onderzoek is de basis voor de bestrijding van kanker, het daadwerkelijk verbeteren van overlevingskansen en van de kwaliteit van leven van patiënten. We kunnen kanker alleen terugdringen als we de ziekte beter leren begrijpen. Daarom investeren we onder andere in fundamenteel onderzoek. Daarnaast zorgen we ervoor dat de kennis die dit oplevert, vertaald wordt naar 'het bed' van de patiënt. Ook investeren we in wetenschappelijk onderzoek om de kennis over psychosociale problemen te vergroten.

Wat we doen

We investeren ongeveer 80 procent van ons geld in wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en opleiding. KWF financiert jaarlijks ongeveer vierhonderd wetenschappelijke projecten aan onderzoeksinstituten. Dit is ongeveer de helft van alle onderzoeksprojecten in Nederland. Een onderzoek duurt gemiddeld

vierjaar en kost zo'n vijfduizend euro. Kwaliteit is het belangrijkste criterium bij het toekennen van subsidie. Onze Wetenschappelijke Raad toetst onderzoeksaanvragen en wordt daarbij gesteund door (inter)nationale deskundigen. Sinds 2007 reikt KWF Kankerbestrijding de Koningin Wilhelmina Onderzoeksprijs uit, ter waarde van twee miljoen euro. Deze prijs stelt onderzoekers in staat om gedurende een lange periode multidisciplinair onderzoek te verrichten.

Wat we bereiken

Dankzij wetenschappelijk onderzoek is de kennis over het ontstaan en de behandeling van kanker enorm toegenomen. Zo weten we beter hoe we het risico op kanker kunnen beperken en zijn de behandelingen nauwkeuriger, effectiever en minder belastend geworden. Een belangrijk cijfer om de vooruitgang aan te tonen is de zogenaamde vijfjaarsoverleving, het percentage kankerpatiënten dat vijf jaar na de diagnose nog in leven is. Deze is sinds de oprichting van KWF Kankerbestrijding meer dan verdubbeld tot bijna 60 procent. Internationaal gezien staat het Nederlandse kankeronderzoek hoog aangeschreven.

“Daadkracht begint met een droom”

Bij de behandeling van prostaat­kanker hoeft in de toekomst niet meer de hele prostaat verwijderd te worden. “Nieuwe technieken zullen dat volledig overbodig maken.”

Vaststellen of iemand prostaat­kanker heeft, is een ingewikkeld en voor de patiënt vervelende exercitie. Professor Jelle Barentsz, hoogleraar Radiologie aan het UMC St. Radboud in Nijmegen: “De gangbare methoden, het ‘voelen’ met de vinger of het aanprikken van de prostaat, zijn niet alleen pijnlijk, maar geven ook niet altijd uitsluitel. Omdat de tumor niet te

vinden is bijvoorbeeld. Dat maakt de behandeling lastig en daarom wordt nu vaak de hele prostaat weggehaald. Een ingrijpende methode, met veel fysieke en psychologische gevolgen voor de patiënt.”

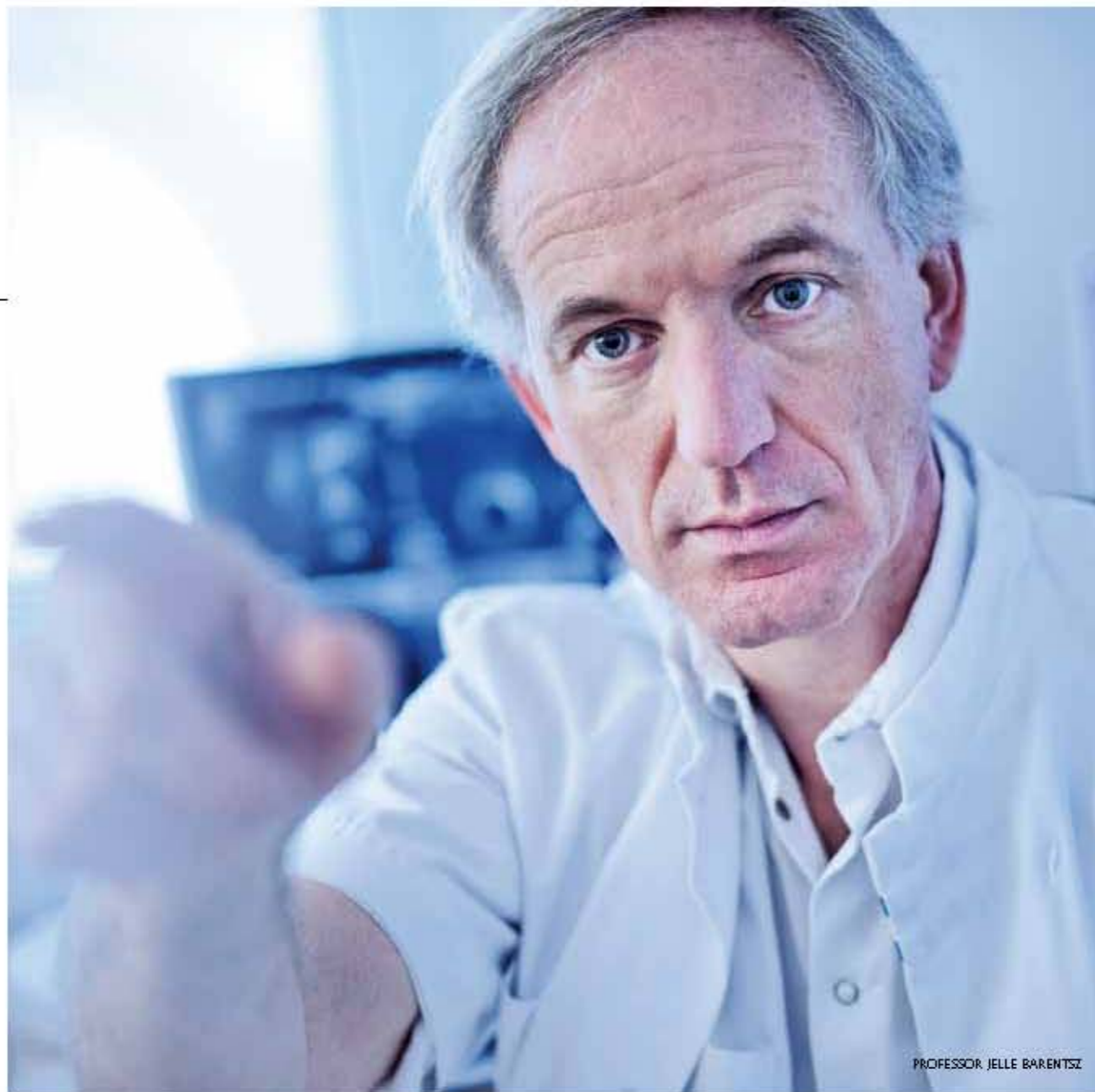
Verbetering

Barentsz werkt aan verbetering. “Met de ontwikkeling van de MRI-techniek is het mogelijk om de prostaat driedimensionaal en op celniveau in beeld te brengen. Dat geeft direct duidelijkheid, iets waar de tienduizend nieuwe patiënten per jaar vaak naar snakken. Bovendien weten de chirurg en radiotherapeut dankzij de beelden precies waar ze de tumor kunnen vinden. Daardoor kunnen ze nauwkeuriger

behandelen. Dat redt levens en bespaart veel onnodig leed.”

Droom

Met subsidies van onder meer KWF Kankerbestrijding heeft het onderzoek naar dit soort technieken de laatste jaren een grote impuls gekregen. Mannen uit heel Nederland, Europa en Amerika komen naar Nijmegen, waar de nieuwe MRI-techniek wordt toegepast. “Eén op de zes mannen krijgt met deze vorm van kankerte maken. Mijn droom is dat de techniek straks voor elk man met prostaat­kanker beschikbaar is. Daarvoor hebben we nog wat werk te verzetten. Maar daadkracht begint met een droom en we zijn al een eind op weg. Mijn motto is dan ook: Yes, we can!”

PROFESSOR JELLE BARENTSZ

Toekomst

De overleving van prostaat­kanker is aanzienlijk verbeterd.

In 1989 overleefde 65% vijf jaar na de diagnose. Tegenwoordig is dat 87%. De verwachting is dat dit percentage verder stijgt.

“De doktoren doen er alles aan om opa’s ziekte weg te krijgen”

Johan van Venetien (72) en zijn vrouw hadden een hechte band met hun kleindochter Savannah (13). Toen Johans vrouw aan kanker overleed, werd de band tussen Savannah en haar opa alleen maar sterker.

JOHAN VAN VENETIEN EN ZIJN KLEINDOCHTER SAVANNAH.

Johan: “Mijn vrouw kreeg een gezwel boven de borst zo groot als een tennisbal. Het bleek kwaadaardig te zijn. We zijn heel veel met de ziekte bezig geweest, bijna elke maand waren we in het ziekenhuis. In die tijd pasten wij vaak op onze kleindochter Savannah en we namen haar regelmatig mee. Zij vond dat niet eng.”

Savannah: “Ik was vier en wist niet echt wat er aan de hand was met oma. Ik vond het ziekenhuis spannend, met al die naalden en zo. Toen ik besepte dat het foute boel was, schrok ik daar wel van, want het was de leukste oma van alle oma’s.”

Johan: “Savannah voelde het overlijden van mijn vrouw aankomen. Ze wilde perse een dag eerder dan afgesproken op ons naar oma toe. Ze heeft toen een tekening gemaakt van een kist met de familieleden eromheen. Een dag later overleed mijn vrouw.”

Savannah: “Mijn vader vertelde me dat oma overleden was. Ik was pas vijf, maar weet het nog heel goed. Ik hoefde niet heel hard te huilen omdat ik het verwacht had, maar het was wel heel moeilijk.”

Johan: “Nadat mijn vrouw was overleden werd de band tussen Savannah en mij alleen maar

hechter. We gingen samen verder. In juli 2010 kreeg ik te horen dat ik prostaatkanker heb. Toen dacht en we: daar is-ie weer. Ik heb het maar gewoon aan haar verteld.”

Savannah: “Toen ik hoorde van opa’s ziekte dacht ik: shit, niet weer. Maar ik weet wel dat opa heel sterk is. Hij heeft al een hartaanval overleefd, en een openhartoperatie.”

Johan: “Voor de bestralingen ging ik meestal gewoon op de fiets naar het ziekenhuis; het is maar tien kilometer. Je wordt wel moe van de behandeling, maar je moet gewoon doorzetten. Ik kan gaan zitten treuren, maar ze zeggen dat het verholpen kan worden. Nou, daar ga ik dan maar vanuit.”

Savannah: “Als je samen leuke dingen doet, dan denk je niet meer aan de ziekte. Ik denk gewoon, het gaat goed met opa. De doktoren doen er alles aan om de ziekte weg te krijgen. Ze weten precies wat ze moeten doen. Daar vertrouw ik op.”

Johan: “Het kan iedereen gebeuren. Zie het maar van de zonnige kant, terwijl het af en toe niet zo zonnig is. Ik heb vertrouwen in de doktoren. Je ziet toch dat we steeds verder gaan met medicijnen en behandelingen. Het wordt steeds verfijnder.”

Onze visie

Het is belangrijk dat mensen goed geïnformeerd zijn over kanker. Mensen kunnen immers door een gezonde leefstijl hun risico op het krijgen van kanker verkleinen. En zij kunnen optijd in actie komen als zij signalen van kanker herkennen. Door kennis en ondersteuning krijgen patiënten meer grip op hun ziekteproces.

Wat we doen

We investeren ongeveer 20 procent van onze inkomsten in preventie en patiëntenondersteuning. KWF Kankerbestrijding stimuleert een gezonde leefstijl om het risico op kanker te beperken: niet roken, gezonde voeding, voldoende bewegen, matig alcoholgebruik

en verstandig zonnen. Via de website en brochures geven wij informatie, voeren we campagne en beïnvloeden het beleid van de overheid op dit terrein. KWF is er voor iedereen met vragen over kanker. De KWF KankerInfoLijn beantwoordt ongeveer veertien-

duizend vragen per jaar via telefoon en e-mail. Ook financiert KWF Kankerbestrijding 25 patiëntenorganisaties die op hun specifieke terrein voorlichting geven, lotgenoten contact organiseren en de belangen van patiënten behartigen.

Wat we bereiken

Vroeger was kanker een taboe en hielden artsen hun patiënten onwetend. Kanker heette 'K'. Mede dankzij de eerlijke patiëntenvoorlichting van KWF Kankerbestrijding is kanker bespreekbaar geworden en zijn patiënten steeds mondiger. Bijna de helft van alle kankerpatiënten maakt gebruik van KWF-voorlichtingsmaterialen. In 1960 rookten negen van de tien mannen. Voormalig KWF-directeur Meinsma begon in die periode te waarschuwen voor de risico's van roken. Sinds die tijd is het aantal rokers sterk afgenomen, tot ongeveer 27 procent van

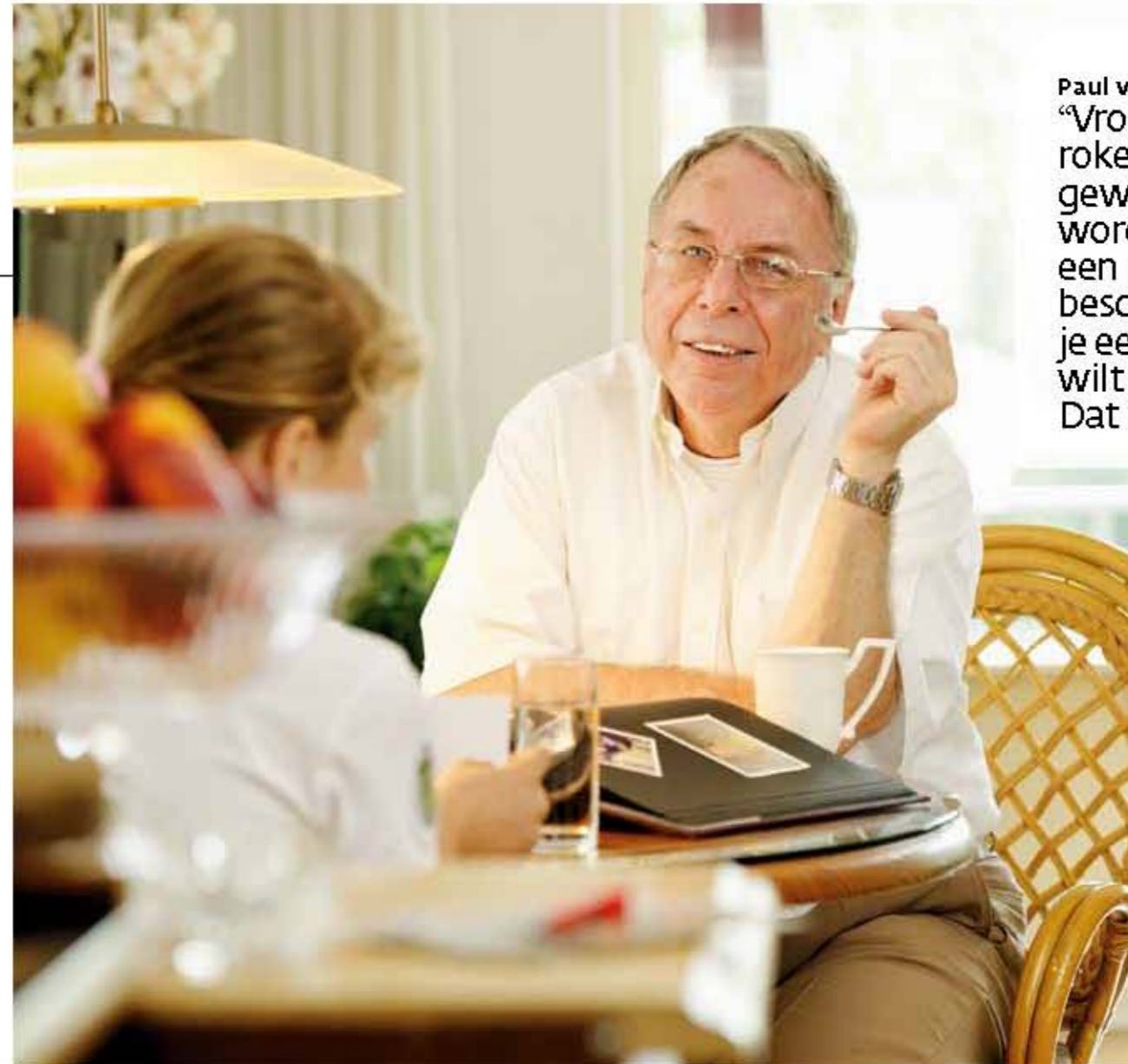
de bevolking. Gevolg: een daling van het aantal patiënten met longkanker. KWF Kankerbestrijding heeft zich sterk gemaakt voor landelijke invoering van bevolkingsonderzoeken naar borst-, darm- en baarmoederhalskanker. Dankzij deze screeningen overlijden duizenden patiënten minder. Door onderzoek is meer bekend geworden over de psychosociale effecten bij en na kanker. KWF Kankerbestrijding werkt mee aan de invoering van de 'lastmeter', waarmee de behoefte aan gespecialiseerde psychosociale zorg voor patiënten bepaald kan worden.

“Je houdt jezelf natuurlijk compleet voor de gek”

Jarenlang rookte Paul van Diemen (64) de ene sigaret na de andere. Toen een goede vriendin van hem longkanker kreeg, ging bij hem de knop om.

“Ik ben begonnen op mijn zeventiende. Roken was toen nog een heel normaal gebeuren, iedereen deed het. Het was in de jaren tachtig dat er meer bekend werd over longkanker. ‘Roken kan longkanker veroorzaken’, werd er gezegd. Waarop de rokers, onder wie ik zelf, met een dachten: ah, dan zal het mij vast niet overkomen. Je houdt jezelf natuurlijk compleet voor de gek. Ik heb wel geprobeerd te stoppen, maar het lukte niet. Nieuwe sigaretten zijn zo gekocht. En weer houd je jezelf voor de gek: ik ben een flinke vent, ik kan er ook gewoon maar één per dag roken. Binnen twee weken zat ik weer aan een pakje per dag. De kogel ging door de kerf toen een goede vriendin van mij longkanker kreeg. Ze werd geopereerd

en mist nu een halvelong. Voor het eerst ging de knop om en ben ik gaan luisteren naar mijn lichaam. Niet makkelijk voor een vent die altijd gewend is geweest zijn gevoel weg te stoppen. Ik heb me lichamelijk helemaal laten onderzoeken, want ik weet natuurlijk ook wel dat mijn conditie heel slecht is. En dat dat niet alleen maar komt omdat ik bijna 65 ben. Mensen in mijn omgeving die even oud zijn, fietsen nog wél met gemak kilometers achter elkaar. Het blijkt dat ik een lichte vorm van COPD heb, een chronische longziekte. Dat verklaart mijn slechte conditie, het hoesten. Inmiddels ben ik écht gestopt met roken, met behulp van medicijnen. Morgen zit ik op zes weken. Ik houd dit nu vol, daar ben ik van overtuigd. De omgeving helpt. Waar vroeger roken gewoon was, word je nu als een paria beschouwd als je een sigaret wilt opsteken. Het mag bijna nergens meer.”

Paul van Diemen:
“Vroeger was roken heel gewoon, nu word je als een paria beschouwd als je een sigaret wilt opsteken. Dat helpt wel”

Feit

Zo'n 30% van de kankersterfte komt door roken.

Ook meer roken (passief roken) kan leiden tot kanker.

Onze visie

Om onze doelen te kunnen realiseren is veel inspanning en geld nodig. De Nederlandse bevolking is onze belangrijkste partner. Wij doen er alles aan om iedereen, particulier en bedrijf, in Nederland te betrekken bij de strijd tegen kanker.

Wat we doen

Sinds onze oprichting organiseren we jaarlijks een landelijke collecte. Overal gaan collectanten van deur naar deur. Daarnaast nemen vele mensen het initiatief om geld in te zamelen voor KWF Kankerbestrijding. Er vinden jaarlijks ongeveer vierhonderd van dergelijke acties plaats. Grote acties, zoals Alpe d'HuZes en de Ride for the Roses,

waarbij vele duizenden mensen fietsend geld inzamelen. En SamenLoop voor Hoop, een 24-uurs wandelevenement. Ook vinden er veel kleinschalige acties plaats, waarbij bijvoorbeeld een schoolklas flessen ophaalt en het statiegeld aan ons overmaakt. KWF Kankerbestrijding werft ook zelf fondsen. Via mailings en een televisieshow als Sta op tegen Kanker werven we donateurs. We vragen mensen om KWF in hun testament op te nemen en bieden hun de mogelijkheid van het oprichten van een fonds op naam. Met Fight Cancer spreken we jongeren aan.

Wat we bereiken

In het hele land is de betrokkenheid bij de strijd tegen kanker groot. In de eerste week van september gaan ruim honderd duizend collectanten op pad. Vele duizenden mensen organiseren daarnaast eigen acties. We hebben ongeveer negen honderd duizend donateurs. Om onze plannen tot 2014 te kunnen realiseren is ongeveer 148 miljoen euro nodig. Dat is veel geld, maar haalbaar. In 2010 bedroegen onze inkomsten reeds 110 miljoen euro. Daarmee zijn we de grootste fondsenwervende organisatie van Nederland.

“We denken nu anders over het schenken aan goede doelen”

Roos Jelier (27) kreeg op haar 23e de ziekte van Hodgkin (lymfeklierkanker). De band met haar zus Niki (27) is in de jaren dat Roos ziek was, veel hechter geworden.

Roos: “Dat ik ziek ben geworden beschouw ik gewoon als domme pech. Toen ik het hoorde, ben ik niet gelijk van alles over kanker gaan lezen. Ik wilde me niet bang laten maken door doemscenario's. Ik ben een weblog begonnen waarin ik mijn verhaal kon vertellen. Maar ik schreef ook om met vrienden en vriendinnen over heel andere dingen te praten. Lotgenoten reageerden op mijn blog, ik kreeg reacties van wildvreemden en ben ook de verhalen van anderen gaan volgen. Opvallend was dat iedereen een ander altijd 'zieliger' vindt. Mijn opvatting is: laat het verhaal van een ander nooit jouw lei draad zijn, richt je op jezelf. Een mens is vaak veel sterker dan hij denkt. Probeer positief te blijven. En zoek afleiding! Vlak na dat ik had gehoord dat ik kanker had, ging ik met mijn zus en een paar vriendinnen naar de huishoudbeurs. We hebben verschromkelijk veel lol gehad bij de stand van shampoo die je haar dikker zou maken. Heel apart voor een vrouw die wist dat ze over een paar maanden kaal zou zijn.”

ROOS JELIER, (LINKS) EN HAAR ZUS NIKI JELIER

Roos:

“Dertig jaar geleden zou ik opengesneden zijn, dat hoeft nu niet meer”

Niki: “De band tussen mijn zus en mij is hechter geworden. Ik studeer in Zwolle, maar besloot toen Roos ziek werd in Groningen te blijven wonen, dicht bij mijn zus en mijn ouders. Ik ben me bewuster geworden van onze familieband. Mijn ouders zijn fantastisch en hebben ons vooral ingeprent dat we zussen zijn, dat we gezellige dingen moeten doen en dat ik niet voor Roos moest gaan lopen zorgen.”

Roos: “Ik ben niet verongelikt, maar ben enorm trots op mijn zus die zoveel voor mij heeft gedaan. Mijn levensmotto is: het leven komt zoals het komt. Toen ik genezen werd verklaard heb ik een groot feest gegeven en heel hard geroepen: “Ik ben weer gewoon normaal Roos!”

Niki: “De krete van KWF Kankerbestrijding ‘Uw gift heeft mijn zus weer een morgen gegeven’ vinden Roos en ik fantastisch. Zo positief en pakkend. Ik kreeg er tranen van in mijn ogen.”

Roos: “We zijn allebei anders gaan denken over het schenken van geld aan goede doelen. Het maakt wel degelijk iets uit aan welke organisatie je geeft. Dertig jaar geleden zou ik opengesneden zijn, dat hoeft nu niet meer. De ontwikkelingen gaan snel, steeds meer mensen genezen door verbeterde chemokuren. Een gift aan KWF Kankerbestrijding is een welbestede gift!”

Goed besteed

83 cent van elke euro die we gedoneerd krijgen, gaat naar wetenschappelijk onderzoek, preventie en patiëntondersteuning.

Wilt u ons helpen?
www.kwfkankerbestrijding.nl/helpen

Wilt u in actie komen voor ons?
www.staoptegenkanker.nl

Doneren!
 Bankrekening
 333-777-999
 t.n.v.
 KWF Kankerbestrijding
 o.v.v. 'gift'

COLOFON

Dit is een uitgave van KWF Kankerbestrijding
september 2011 © KWF Kankerbestrijding

COÖRDINATIE EN REDACTIE

Pesi Lankester

TEKST

Pesi Lankester, Marsja Meijer,
Naomi Querido, Stan Termeer

ONTWERPEN EN VORMGEVING

www.dorienfranken.nl

BEELDREDACTIE

Jeroen Scheelings

BEELDBEWERKING

Paul Wolzak

FOTOGRAFIE

Amle, Anne Dokter, Peinier Gerritsen,
Arjaan Hamel, Frank Muller/Zorginbeeld,
Tessa Posthumade Boer, Jeroen Scheelings,
Goffe Struiksmä/P&L, Wim Vooijs, Yari

DRUKWERKBEGELEIDING

Graphic, Leusden

Bestelcode G89

Iedereen verdient een morgen

KWFKANKERBESTRIJDING

Delflandlaan 17
10 62 EA Amsterdam
Postbus 57550 8, 1070 AM Amsterdam
t (020) 570 0500
f (020) 675 0302
e info@kwfkankerbestrijding.nl

KWFKANKER INFOLIJN

0 800 - 022 66 22 (gratis)
Informatie en advies
voor kankerpatiënten
en hun naasten

KWFPUBLIEKSSERVICE

0900 - 20200 41 (€ 0,01 p/m)
Algemene informatie
over KWF kankerbestrijding
en vragen over uw donatie

- www.twitter.com/KWF_NL
- www.facebook.com/kwfkankerbestrijding
- www.linkedin.com/company/kwfkankerbestrijding
- www.youtube.com/kwfkankerbestrijding

www.kwfkankerbestrijding.nl

iedereen verdient een morgen

